

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over de kabinetsreactie op de Klimaat- en Energieverkenning 2019 en de aanvullende notities (Kamerstuk 32 813, nr. 400).

De voorzitter van de commissie,
Diks

De adjunct-griffier van de commissie,
Niels Kruithof

Nr	Vraag
1	Wat is er voor nodig om in de modellen ook de decentrale capaciteit en knelpunten daarin goed in beeld te brengen?
2	Wat was de verwachting van de Nationale Energieverkenning 2015, 2016 en 2017 over de import- en export van stroom en wat was de daadwerkelijke uitkomst hiervan?
3	Is het KIWA-rapport over gasafsluiting al voorgelegd aan een onafhankelijk ingenieursbureau en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), zoals aangegeven in een Kamerbrief van 4 juli 2019 (Kamerstuk 32 813, nr. 376)?
4	Waarom blijft een CO ₂ -reductie van 14,3 megaton het uitgangspunt, terwijl het basispad is gewijzigd en de industrie meer blijkt uit te stoten?
5	Welke invloed heeft het gebrek aan netcapaciteit op het behalen van het Urgendadoel?
6	Wat is er nodig om het doel van 55% ook in zicht te houden en in 2030 een goede uitgangspositie te hebben voor 100% reductie in 2050?
7	Kunt u aangeven wat een verlaging van de maximumsnelheid in 2020 naar 120, 110 en 100 op alle snelwegen betekent voor de reductie van CO ₂ -emissies in 2020?
8	Kunt u aangeven wat 1, 5, 10, 15 en 20 autoloze zondagen in de randstad betekenen voor stikstof en CO ₂ -reductie in 2020?
9	Kan onder elkaar worden gezet welke belastingen, subsidies, heffingen gelden voor de grote bedrijven en industrie?
10	Hoeveel varkensrechten waren er gemiddeld op de markt in 2019 en hoeveel varkensrechten waren er nog onbenut?
11	Hoeveel fosfaatrechten waren er gemiddeld op de markt in 2019 en hoeveel fosfaatrechten waren er nog onbenut?
12	Wat gebeurt er met de fosfaatrechten die gemoeid zijn met de vrijwillige saneringsregeling voor veehouderijen bij Natura 2000-gebieden?
13	Wat gebeurt er met de fosfaatrechten die gemoeid zijn met de vrijwillige saneringsregeling voor veehouderijen bij veenweidegebieden?
14	Kan een totaaloverzicht worden gegeven van de toekomstige ontwikkeling van de kosten van energie- en klimaatbeleid voor huishoudens?
15	Kan een overzicht van en inzicht in worden gegeven van klimaatbeleid in landen waar huishoudens er juist op vooruitgaan, zoals Canada, Ierland en Zwitserland?
16	Kunt u uitsluiten dat bij de saneringsregeling voor de varkenshouderij onbenutte rechten uit de markt worden gehaald? Zo ja, hoe?
17	Wat is het effect (in megatonnen) van de door u aangekondigde extra maatregelen in reactie op de publicatie van de Klimaat- en Energieverkenning 2019? Hoe realistisch is het dat het Urgendadoel hiermee wordt gehaald?
18	Kunt u uitsluiten dat bij de saneringsregeling voor veehouderijen bij veenweidegebieden onbenutte rechten uit de markt worden gehaald? Zo ja, hoe?
19	Kunt u uitsluiten dat bij de saneringsregeling voor veehouderijen bij Natura 2000-gebieden onbenutte rechten uit de markt worden gehaald? Zo ja, hoe?
20	Hoe verhoogt u de groeitempo voor het halen van de 2020-doelen?
21	Wat is de maximaal mogelijke reductie in CO ₂ -equivalenten van het veevoerspoor in de veehouderij?
22	Hoe groot is het risico dat door schommelingen in bijvoorbeeld elektriciteitsprijzen doelen niet gehaald worden? Zijn deze risico's gekwantificeerd?

- 23 Hoeveel publiek geld gaat in het warmtefonds en hoe wordt dit gedekt?
- 24 Wat zijn de CO₂-uitstootcijfers van het 1e en 2e kwartaal van 2019 en welke uitstoot in het 3e en 4e kwartaal van 2019 past bij een emissiereductie van 5 megaton?
- 25 Kunt u een overzicht geven van de maatregelen die bij elkaar optellen tot 3 megaton CO₂-reductie en per maatregel aangeven wat de verwachte CO₂-reductie is?
- 26 Wat wordt veranderd in het woningwaarderingstelsel en wat betekent dit per maand voor een huurder? Kunt u dit toelichten?
- 27 Hoe benut het kabinet initiatieven voor aanvullende maatregelen in het aanvullend maatregelpakket?
- 28 Op welke wijze berekent het kabinet de koolstofschuld van houtige biomassa?
- 29 Waarom wordt bij punt 15 van maatregelen uit puntenplan Urgenda, extra budget voor woningisolatie, alleen gesproken over koopwoningen? Welke subsidies komen beschikbaar voor huurwoningen?
- 30 Hoe wordt het extra budget voor woningisolatie verdeeld over het aantal huur- en koopwoningen?
- 31 Wat is de reden dat de reductieopgave van de industrie van 14,3 megaton ten opzicht van het basispad uit de KEV 2019 is en niet zoals de reductieopgaven van alle andere sectortafels ten opzichte van de NEV 2017?
- 32 Waarom blijft de 14,3 megaton nu de reductieopgave van de industrie en is de reductieopgave geen resultante van de huidige uitstoot minus het emissieplafond voor 2030, aangezien de reductieopgaven van de sectortafels is gebaseerd op het halen van Parijs en voor de industrietafel dit een emissieplafond van 35,7 megaton in 2030 betekent?
- 33 Op hoeveel megaton CO₂-reductie moet de CO₂-heffing worden ingericht om het emissieplafond van 35,7 megaton CO₂ te halen?
- 34 Hoeveel subsidieaanvragen en vergunningen voor biomassacentrales zijn afgewezen in de afgelopen zes maanden?
- 35 Hoe wordt een lock-in van carbon capture and storage (CCS) voorkomen en hoeveel geld zal er beschikbaar worden gesteld voor CCS via de Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++)?
- 36 Waar kan de Kamer uw in overleg met de Staatssecretaris van Financiën genomen besluit van 11 oktober 2019 terugvinden dat de industrieheffing uit het Klimaatakkoord zodanig wordt ingevuld dat dat erin resulteert dat er 14,3 megaton wordt gereduceerd ten opzichte van het basispad uit de KEV 2019?
- 37 Op welke wijze zijn de doelen voor 2030 te halen, welke mogelijke maatregelen kunnen daarvoor zorgen?
- 38 Zijn er gemeenten die al plannen voor de wijkaanpak geconcretiseerd hebben?
- 39 Op welke wijze zou de beoogde kostenreductie gerealiseerd moeten worden?
- 40 Op welke wijze kan de doelstelling van alleen nog maar emissieloze nieuwverkoop van auto's vanaf 2030 alsnog worden gerealiseerd?
- 41 Klopt het dat de kans dat binnen de industriesector er een CO₂-reductie van 14,3 megaton plaats zal vinden niet 100% is? Wat is die wel?
- 42 Klopt het dat buiten de aanspraak op SDE++ middelen voor hernieuwbare energie, de industrie daar bovenop ook aanspraak kan maken voor middelen CCS uit hetzelfde SDE++ -budget? Dus dat één bedrijf tweemaal kan inschrijven op deze regeling?

- 43 Klopt het dat met betrekking tot het CO₂-reductieplan van de industrie er nog helemaal niets concreet voor ligt, maar er in deze doorrekening toch vanuit is gegaan dat het beoogde doel wordt gehaald? Zo ja, waarom is daarvoor gekozen, in tegenstelling tot bij de doorrekening van het ontwerpKlimaatakkoord waarin te vage plannen niet zijn meegenomen?
- 44 Op welke wijze wordt voorkomen dat de transitie te laat wordt ingezet? Hoe kan het probleem van (investerings-)onzekerheid worden weggenomen, waardoor bedrijven te laat of te weinig investeren in de benodigde aanpassingen en uitbreidingen richting 2050?
- 45 Op welke termijn zijn wel concrete infrastructuurplannen- en projecten te verwachten? Hoe worden deze plannen gecoördineerd?
- 46 Hoe kunnen financiële prikkels die tot suboptimale keuzes leiden worden weggenomen?
- 47 Op welke termijn komt er een concreet plan om de patstelling te doorbreken ten aanzien van het tekort aan netcapaciteit, waar vraag en aanbod elkaar belemmeren in plaats van verder helpen?
- 48 Is het technisch mogelijk de wijken die nu aan biomassa-centrales zijn gekoppeld voor warmte van een duurzaam alternatief te voorzien? Op welke termijn kan dit worden gerealiseerd?
- 49 Hoeveel kosten en subsidie zijn er gemoeid bij het mogelijk maken van 3–4 GW geïnstalleerd vermogen aan electrolyzers, en hoeveel mogelijke projecten zitten er in de pijplijn?
- 50 Wanneer moeten groene waterstof projecten van start gaan om de doelstelling in 2030 te bereiken? Hoe staat het met een routekaart voor groene waterstof?
- 51 Kan worden toegelicht wat wordt verstaan onder een gestandaardiseerde woonlastenbenadering en kan dit worden uitgelegd aan de hand van praktijkvoorbeelden van huurders in energiezuinige en in onzuinige woningen, en voor huurders met een verschillend inkomen?
- 52 Hoe hoog zou de huurverhoging (gemiddeld) zijn als gevolg van het ontwerpakkoord, en hoog is dat nu? Kan het verschil worden toegelicht?
- 53 Wanneer verwacht u dat er duidelijkheid is over de precieze invulling van de CO₂-heffing voor industrie?
- 54 Op welke wijze zijn de doelen voor 2030 te halen, welke mogelijke maatregelen kunnen daarvoor zorgen?
- 55 Wat betekent het niet halen van de doelen voor het streven naar een klimaatneutrale samenleving in 2050? Hoe kan worden verzekerd dat dit geen onmogelijke opgave wordt, met andere woorden, hoe wordt nu concreet koers gewijzigd?
- 56 Hoeveel pluimveerechten waren er gemiddeld op de markt in 2019 en hoeveel pluimveerechten waren er nog onbenut?
- 57 Kan een overzicht van alle energie- en klimaatgerelateerde bestaande belastingen en heffingen alsook van de bestaande subsidies voor multinationals zoals aan Shell worden gegeven, dit uitgezet tegen een overzicht van deze regelingen 10 jaar en 5 jaar geleden?
- 58 Er wordt geen raming gegeven voor na 2030, maar in hoeverre kan de KEV wel bijdragen aan het zicht op lange termijn doelen, -investeringen, infrastructuurplannen en tijdig in te zetten benodigd beleid richting 2050?
- 59 In hoeverre kan er wel rekening gehouden worden met prijsfluctuaties van gas, kolen en CO₂ zonder dat dit leidt tot te grote bandbreedtes? Is beleid denkbaar waar het halen van CO₂-doelen niet zo extreem afhankelijk is van schommelingen van de markt? Welke maatregelen zouden dat kunnen zijn?

- 60 Komt het door het aandeel kernenergie in de Duitse energiemix dat de Duitse elektriciteitsprijs de eerste jaren naar verwachting onder de Nederlandse elektriciteitsprijs ligt?
- 61 Hoeveel euro kost het opwekken van elektriciteit uit kernenergie per megawatt (MW) en per megawattuur (MWh)? Hoeveel is dat ten opzichte van andere vormen van elektriciteitsopwekking, zoals elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en fossiele energiebronnen?
- 62 Wat is de prognose voor het aandeel gas en steenkolen in de energiemix van China in 2030 en 2040?
- 63 Wat is de CO₂-uitstoot van China in het afgelopen jaar?
- 64 Hoeveel Gigawatt heeft China in 2018 en 2019 opgewekt aan hernieuwbare energie? Hoeveel procent van de totale energiemix is dat?
- 65 Hoeveel kerncentrales heeft China op dit moment in gebruik?
- 66 Hoeveel kerncentrales heeft China op dit moment in aanbouw?
- 67 Wat is de prognose voor het aandeel kernenergie in de energiemix van China in 2030?
- 68 Wat is de CO₂-uitstoot van India in het afgelopen jaar?
- 69 Hoeveel gigawatt (GW) heeft India in 2018 en 2019 opgewekt aan hernieuwbare energie? Hoeveel procent van de totale energiemix is dat?
- 70 Wat is de prognose voor het aandeel duurzame energie in de energiemix van India in 2030?
- 71 Wat is de prognose voor het aandeel gas en steenkolen in de energiemix van India in 2030 en 2040?
- 72 Wat is de prognose voor het aandeel kernenergie in de energiemix van India in 2030?
- 73 Wat is de prognose voor het aandeel kernenergie in de energiemix van India in 2040?
- 74 Hoeveel kerncentrales heeft India op dit moment in gebruik?
- 75 Hoeveel kerncentrales heeft India op dit moment in aanbouw?
- 76 Zijn er concrete voorbeelden te noemen waaruit blijkt dat India haar energiemix omschakelt naar een meer duurzame energievoorziening? Hoeveel elektriciteit leveren die genoemde voorbeelden?
- 77 Wat is de prognose voor het aandeel duurzame energie in de energiemix van China in 2030 en 2040?
- 78 Wat is de prognose voor het aandeel kernenergie in de energiemix van China in 2040?
- 79 Zijn er concrete voorbeelden te noemen waaruit blijkt dat China haar energiemix omschakelt naar een meer duurzame energievoorziening? Hoeveel elektriciteit leveren die genoemde voorbeelden?
- 80 Wat is de prognose voor het aandeel duurzame energie in de energiemix van India in 2040?
- 81 Op welke wijze kan klimaatbeleid worden losgekoppeld van de schommelingen veroorzaakt door economische groei en krimp?
- 82 Wat is per biomassacentrale de fysieke uitstoot CO₂ die daadwerkelijk de lucht in gaat? Met anderen woorden, wat komt er uit de pijp? Kan dit per centrale worden weergegeven, zowel van houtgestookte ketels bij bedrijven voor de productie van warmte groter en kleiner dan 1 MW, ketels die ingezet kunnen worden voor stadswarmte, of de productie van warmte anderszins, productie van elektriciteit of de gecombineerde opwek van elektriciteit en warmte en het aandeel van bij- en meestook in kolencentrales?
- 83 Wordt in de aangekondigde joint fact finding ten aanzien van biomassa ook onderzocht wat de CO₂-emissies van transport zijn? Zo nee, kan dit worden opgenomen in het onderzoek?

- 84 Wordt in de aangekondigde joint fact finding ten aanzien van biomassa ook onderzocht wat de CO₂-emissies zijn als gevolg van kap? Zo nee, kan dit worden opgenomen in het onderzoek?
- 85 Op welke wijze wordt gecontroleerd hoe de CO₂-uitstoot als gevolg van kap voor biomassa in het land van herkomst wordt vastgesteld? Welke consequenties heeft het voor het exporterende én importerende land wanneer deze afspraken niet goed worden nageleefd?
- 86 Kan verder worden toegelicht waar de aanname op is gebaseerd dat de Emissions Trading Scheme (ETS)-emissies fors zullen dalen, gezien de fluctuaties over de afgelopen jaren?
- 87 Waarom is er specifiek bij de CO₂-heffing gekozen voor een basispad anders dan de NEV 2017?
- 88 Voor hoeveel jaar aan gasreserves heeft de wereld op dit moment bij huidig gebruik?
- 89 Voor hoeveel jaar aan oliereserves heeft de wereld op dit moment bij huidig gebruik?
- 90 Voor hoeveel jaar aan steenkolenreserves heeft de wereld op dit moment bij huidig gebruik?
- 91 Kunt u toelichten hoeveel elektriciteit er naar verwachting in de komende tien jaar gemiddeld geëxporteerd gaat worden en wat dat betekent voor de broeikasgasemissies in Nederland?
- 92 Op welke wijze kan worden voorkomen dat er nog meer wijken worden aangesloten op biomassacentrales en hiermee een lock-in situatie wordt gecreëerd? Op welke termijn kunnen deze wijken door een duurzaam alternatief worden verwarmd?
- 93 Welke herkomst gaat de biomassa hebben voor het biomassaverbruik 2020–2030?
Hoe gaat deze biomassa worden ingezet?
Welke alternatieven zijn er (denkbaar) voor deze geplande inzet van biomassa?
- 94 Op welke wijze kan ervoor worden gezorgd dat de capaciteit van zonne-energie afkomstig gaat zijn van zonnepanelen op daken in plaats van zonneparken?
- 95 Welke innovatie is op middellange termijn te verwachten van kleine windturbines die in lokaal energieverbruik kunnen voorzien? In hoeverre kan deze opwek voorkomen dat er grote windturbines worden geplaatst die niemand wil?
- 96 Kan worden toegelicht waarom de CO₂-uitstoot met slechts een megaton zal dalen tussen 2020 en 2030? Wat betekent dit voor het doel van de sector?
- 97 Hoe verzekert het plan van de industrie een daadwerkelijke CO₂-reductie waarmee het doel wordt gehaald? Hoe verhouden de plannen zich tot de zeer beperkte daling over de afgelopen 17 jaar, die ook nog eens werd veroorzaakt door externe factoren zoals de economische crisis?
- 98 Welke (hoofd)reden ligt eraan ten grondslag dat er ten aanzien van zonnepanelen op daken nog onvoldoende gebruik gemaakt kan worden van goede opslag? Is dit met name te wijten aan onvoldoende innovatie/technologische ontwikkeling, onvoldoende investeringen om dit mogelijk te maken of zijn er andere redenen?
- 99 Wat is het zonne-pv potentieel aan ongebruikte maar wel geschikte daken? Hoeveel energie kan hiermee worden opgewekt en wat zou daarmee het aandeel van zowel de energiebehoefte als het aandeel hernieuwbare energie zijn?
- 100 Hoe wordt het geschatte aandeel zelf opgewekte elektriciteit van 36% in 2030 verder uitgebreid? Kunnen kleine (horizontale) windturbines hierbij een rol spelen? Welke (innovatieve) ontwikkelingen zijn er aan te wijzen?

- 101 Welke stappen in de benodigde wijkaanpak zijn inmiddels te signaleren?
- 102 Welke CO₂-reductie in 2030 is te verwachten als gevolg van alle maatregelen ten aanzien van sociale huurwoningen buiten de toekomstige wijkaanpak om? Kan dit worden toegelicht?
- 103 Welke CO₂-reductie in 2030 is te verwachten als gevolg van alle maatregelen ten aanzien van particuliere huurwoningen buiten de toekomstige wijkaanpak om? Kan dit worden toegelicht?
- 104 Welke CO₂-reductie in 2030 is te verwachten als gevolg van alle maatregelen ten aanzien van koopwoningen buiten de toekomstige wijkaanpak om? Kan dit worden toegelicht?
- 105 Kan worden aangegeven op welke wijze de gereserveerde 500 miljoen euro is begroot? Met andere woorden, kan zo specifiek mogelijk worden aangegeven waar deze middelen vandaan komen en waar het naar toe gaat?
- 106 Kan worden aangegeven op welke wijze de middelen uit de verschillende klimaatenvoloppen worden begroot? Met andere woorden, kan zo specifiek mogelijk worden aangegeven waar deze middelen vandaan komen en waar het naar toe gaat?
- 107 Is een indicatie te geven in hoeverre huishoudens er voor of op achteruit gaan tussen 2030 en 2050 als gevolg van het totale klimaat- en energiebeleid? Is dit uit te splitsen naar hoog, laag en gemiddeld inkomen?
- 108 Wat zijn de cumulatieve effecten van het Klimaatakkoord voor het midden- en kleinbedrijf?
- 109 Kan een totaaloverzicht worden gegeven van de toekomstige ontwikkeling van de kosten van energie- en klimaatbeleid voor huishoudens?
- 110 Op welke wijze zet u zich internationaal in om toch tot internationaal klimaatbeleid te komen waarmee de afspraken uit het Parijsakkoord worden gehaald?
- 111 Kan het verschil worden toegelicht tussen «beleidsmatige lasten», «niet-EMU-relevante lasten» en «EMU-relevante uitgaven»?
- 112 Ten opzichte van welk beleid wordt geconstateerd dat er sprake is van een lastenverlichting voor gezinnen? Is dit afgezet tegen aangekondigd en verwacht beleid of de praktijk waar gezinnen mee te maken hebben? Met andere woorden, gaan huishoudens het daadwerkelijk in de portemonnee merken dat er sprake zou zijn van een lastenverlichting?
- 113 In hoeverre wordt er bij de constatering van lastenverlichting vanuit gegaan dat huishoudens verduurzamingsmaatregelen treffen?
- 114 In hoeverre wordt er bij de constatering van lastenverlichting rekening mee gehouden dat huishoudens met lagere inkomens vaak wonen in slecht geïsoleerde huurwoningen en als gevolg daarvan gemiddeld meer stoken?
- 115 Wat gaat het afwentelen van de kosten voor netverzwaring en de CO₂-heffing voor de industrie in de praktijk betekenen voor de energierekening? Met hoeveel gaat de gemiddelde energierekening de komende jaren en decennia stijgen als gevolg van deze kosten?
- 116 Kan worden toegelicht waarom ervanuit wordt gegaan dat lastenverlichting op weegt tegen de lastenverzwaring?
- 117 Is er rekening mee gehouden dat juist huishoudens met lagere inkomens vaak meer stoken als gevolg van slechtere woningen en gebrek aan investeringsmogelijkheden in verduurzaming?
- 118 Kan er verder worden ingegaan op de veronderstelde uitschieters bij de lage inkomensgroep?

- 119 Wat betekent het financieringsfonds voor verduurzamingsmaatregelen voor particuliere woningeigenaren voor de schuldenlast van huishoudens? Kan hier verder op worden ingegaan? Voor welke bedragen zullen er naar alle waarschijnlijkheid leningen worden afgesloten en is dit te specificeren naar inkomensgroepen?
- 120 Wat betekenen de inkomenseffecten in euro's voor de huishoudrekening? Kan hier verder op worden ingegaan?